

Dato: 11. oktober 2024

Sagsnr.: 24/07602

Sagsbehandler: ECSB

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

DELVIS ÆNDRING i sag om Stevns Kommunes afgørelse om delvist afslag på aktindsigt i faktura vedrørende en oplandsanalyse

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøoplysningslovens¹ § 2, stk. 1, jf. 1985-offentlighedslovens² § 12, stk. 1, nr. 2, jf. miljøoplysningslovens § 4, stk. 6.

Miljø- og Fødevareklagenævnet ændrer Stevns Kommunes afgørelse af 15. juli 2024, for så vidt angår afslag på aktindsigt i navne på medarbejdere på en faktura fra Niras A/S, til fuld aktindsigt. Stevns Kommune skal herefter udlevere navnene til klager.

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Stevns Kommunes afgørelse af 15. juli 2024, for så vidt angår afslag på aktindsigt i timepriser og timeantal.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen kan anlægges ved domstolene.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

**Miljø- og
Fødevareklagenævnet**

Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf.: 72 40 56 00

CVR-nr.: 37795526

aktindsigt@naevneshus.dk

www.naevneshus.dk

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 980 af 16. august 2017 om aktindsigt i miljøoplysninger.

² Lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen med senere ændringer.

³ Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Afgørelsen er den 6. august 2024 påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af afgørelsens adressat.

Klager har navnlig anført, at Stevns Kommunes genbehandling af sagen ikke er tilfredsstillende, idet kommunen fortsat hemmeligholder oplysninger om kontaktpersoner, timepriser og det konkrete timeantal, der er brugt på udarbejdelsen af konsulentrapporten.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Sagens forhistorie og anmodning om aktindsigt

Den 22. august 2023 anmodede klager om aktindsigt i blandt andet en faktura fra Niras A/S for udførelse af en oplandsanalyse til brug for behandlingen af en vandløbssag. Den 31. august 2023 meddelte Stevns Kommune aktindsigt i de ønskede dokumenter. Det fremgår af kommunens afgørelse, at der er meddelt fuld aktindsigt, dog er visse oplysninger overstreget i det udleverede materiale grundet virksomhedskonkurrence. Dette gælder oplysninger i en faktura vedrørende timepriser for konsulentarbejde fra Niras A/S, samt navnene på henholdsvis kontaktperson og rådgiver hos Niras A/S.

Den 6. september 2023 henvendte klager sig igen til Stevns Kommune og udtrykte utilfredshed med kommunens hidtidige afgørelser om aktindsigt. Klager var blandt andet af den opfattelse, at kommunen ulovligt havde tilbageholdt korrespondance med en række konsulentvirksomheder, oplysninger om faktiske omstændigheder samt oplysninger vedr. besigtigelser, møder, notater og telefonsamtaler.

Stevns Kommune oplyste den 13. september 2023, at kommunen forstod klagers henvendelse som en yderligere anmodning om aktindsigt. Det var kommunens opfattelse, at klager havde fået udleveret samtlige efterspurgte dokumenter. Da klager fortsat var af den opfattelse, at kommunen havde tilbageholdt dokumenter, besluttede kommunen derfor, at klager skulle meddeles fuld aktindsigt i samtlige klagers sager vedrørende vandløbssagen i Tåstrup, siden sagen startede i 2011.

Den 13. oktober 2023 meddelte Stevns Kommune aktindsigt i et materiale på samlet 6732 sider. Det fremgår af kommunens afgørelse, at den er truffet efter miljøoplysningsloven, jf. 1985-offentlighedsloven, og at der er meddelt fuld aktindsigt.

Der er i det udleverede aktindsigtsmateriale overstreget oplysninger om navne og timepriser fra konsulent- og entreprenørvirksomheder, og det fremgår ikke af afgørelsen, efter hvilke bestemmelser oplysningerne er undtaget fra aktindsigt.

Den 9. november 2023 påklagede klager Stevns Kommunes afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klager anførte blandt andet, at Stevns Kommune ulovligt tilbageholdt materiale fra aktindsigt. Klager bemærkede således, at navnene på kontaktpersonen og rådgiveren hos Niras A/S var blevet overstreget i det udleverede materiale.

Den 28. november 2023 indsendte Stevns Kommune bemærkninger til klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Kommunen anførte, at det var kommunens opfattelse, at de havde udleveret alle de efterspurgte dokumenter. Specifikt vedrørende de efterspurgte fakturaer, anførte kommunen, at der var givet fuld aktindsigt. De berørte firmaer var kontaktet i forhold til udlevering af konkurrenceprægede oplysninger, hvorfor der er overstregninger i nogle fakturaer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet traf den 6. maj 2024 afgørelse⁴ om ophævelse og hjemvisning af sagen, jf. miljøoplysningslovens § 4, stk. 4, jf. § 4, stk. 6. Miljø- og Fødevareklagenævnet fandt blandt andet, at Stevns Kommunes afgørelse led af en væsentlig retlig mangel. Nævnet lagde vægt på, at Stevns Kommune vedrørende de angivne konkurrenceprægede oplysninger tilsyneladende havde forladt sig alene på de berørte virksomheders udsagn uden at foretage sin egen vurdering af oplysningerne, herunder hvilken betydning det har for virksomhederne, at oplysningerne hemmeligholdes, samt hvordan dette hensyn var afvejet over for offentlighedens interesse i kendskab til oplysningerne. Nævnet lagde endvidere vægt på, at det ikke fremgik efter hvilke lovbestemmelser, oplysningerne var undtaget fra aktindsigt.

2.2 Den påklagede afgørelse

Den 15. juli 2024 har Stevns Kommune meddelt delvist afslag på aktindsigt i klagers aktindsigtsanmodning, jf. miljøoplysningslovens § 2, stk. 1, jf. 1985-offentlighedslovens § 4. Stevns Kommune fastholder, at der ikke kan meddeles aktindsigt i timepriserne i aftalen og fakturaen om oplandsanalysen under henvisning til 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2. Kommunen har vurderet, at der er tale om miljøoplysninger, hvorfor anmodningen er behandlet efter miljøoplysningsloven.

Stevns Kommune anser aktindsigten for at være givet den 13. oktober 2023, idet der ikke gives aktindsigt i nye oplysninger eller dokumenter. Stevns Kommune har i forbindelse med behandlingen af anmodningen om aktindsigt, indhentet en udtalelse fra Niras A/S angående en konkretisering af de økonomiske skadevirkninger for virksomheden.

Niras A/S har anført, at:

”I rådgiverbranchen oplever NIRAS, at tre fjerdedele af vores opgaver fås efter en konkurrence. Langt de fleste af disse er i egentlige udbud, hvor

---

⁴ Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af den 6. maj 2024, sag 24/04114.

timepriser for typisk følgende 6 kategorier bliver konkurrenceudsat: projektchef, projektleder, ingeniør el. cand.scient > 10 års erfaring, ingeniør 5-10 års erfaring, diplomingeniør, teknisk assistent (og studentermedhjælper).

NIRAS har også rammeaftaler med en hel del forsyninger og indkøbsselskaber. Under disse sker ofte miniudbud, hvor timepriser udgør den afgørende faktor for vurdering af vinderen/tilbuddene.

Da marginalen for indtjening på de mange opgaver bliver mindre og mindre, jo mere konkurrence der er – er det NIRAS' vurdering, at vi vil tabe fremtidige opgaver, hvis vores nærmeste konkurrenter får kendskab til vores timepriser. Derfor opfatter vi afsløring af de efterspurgte timepriser som en reel risiko for manglende indtjening (og dermed løntab) begrundet i, at vi ikke kan vinde mange fremtidige konkurrencer, når RAMBØLL, COWI og SWECO mm. Får mulighed for at underbyde os i de mange udbud, hvor timepriser er den udslagsgivende faktor.”

Stevns Kommune har oplyst, at der ikke er fundet grundlag for at tilside-sætte Niras A/S' udtalelse, jf. miljøoplysningslovens § 2, stk. 3. Dette er begrundet i, at udlevering af oplysningerne, vil kunne give en konkurrerende virksomhed kendskab til Niras A/S' konkrete prissætning og interne prisopbygninger. Stevns Kommune har vurderet, at Niras A/S i udbudssituationer, vil have en væsentlig ulempe set i forhold til konkurrerende virksomheder såfremt timepriserne offentliggøres. Stevns Kommune har yderligere vurderet, at Niras A/S vil miste kunder og markedsandele blandt de mange offentlige instanser, da pris som regel er en vigtig og ofte afgørende faktor i udbud med offentlige instanser.

Det fremgår endvidere af afgørelsen, at Stevns Kommune har vurderet, at en offentliggørelse af timepriserne vil udgøre en væsentlig risiko for betydeligt økonomisk tab for Niras A/S. Det er på baggrund heraf, Stevns Kommunes vurdering, at offentlighedens interesser ikke tilsidesætter risikoen for virksomhedens økonomiske tab.

Stevns Kommune har ikke fundet anledning til at meddele aktindsigt efter princippet om meroffentlighed, jf. 2013-offentlighedslovens § 14.⁵

2.3 Klagens indhold

Klager har anført, at Stevns Kommunes genbehandling af sagen ikke er tilfredsstillende, da Stevns Kommune insisterer på, at undtage navne på kontaktpersoner og det konkrete timeantal, der er gået til konsulentrapporten fra Niras A/S. Klager har oplyst, at konsulentrapporten spiller en afgørende rolle for den materielle sag, hvorfor det er afgørende for klager, at kunne vurdere kvaliteten af rapporten. Det er på denne baggrund væsentligt at få oplyst, hvor mange timers arbejde Stevns Kommune har betalt for.

---

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020 om offentlighed i forvaltningen.

Klager har videre anført, at rapportens beskrivelse af forholdene vedrørende bebyggelserne i Tåstrup både er mangelfuld og direkte misvisende. Klager har forgæves forsøgt, at få både Stevns Kommune og Niras A/S til at oplyse, hvilke datoer en eventuel besigtigelse har fundet sted, i hvor mange timer, og hvorfor klager som part i sagen ikke har været orienteret om en sådan.

Klager har oplyst, at Stevns Kommunes begrundelser for undtagelse af timeantallet, er i strid med både de faktiske forhold og lovgrundlaget. Klager har i denne forbindelse henvist til, at det ville være i strid med lovgivningen og princippet om offentlighed i forvaltningen, såfremt timepriserne ikke var kendt internt i branchen. Offentlighedens interesser i prisoplysninger i vandløbssager er både legitime og særdeles vigtige, både fordi skatteborgerne betaler for konsulenterne, og fordi udgifterne på området er stærkt voksende i takt med klimaforandringerne øgede pres på vandløbene.

Endelig har klager anført, at Stevns Kommune ikke har foretaget den nødvendige vurdering og konkrete afvejning af offentlighedens interesser, der varetages ved udlevering af oplysningerne, over for de interesser, der varetages ved at afslå udlevering.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

3.1.1 Retsgrundlaget

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i forbindelse med nævnets tidligere behandling af sagen vurderet, at nævnet har kompetence til at behandle klagen over afslag på aktindsigt i materiale vedrørende klassificering af vandløb, jf. miljøoplysningslovens § 4, stk. 6. Miljø- og Fødevarerklagenævnet har tillige vurderet, at der er tale om miljøoplysninger, jf. miljøoplysningslovens § 3, nr. 3, jf. nr. 1 og nr. 2.

Det følger af miljøoplysningslovens § 2, stk. 1, at enhver har ret til at blive gjort bekendt med miljøoplysninger under de betingelser og med de undtagelser, der følger af 1985-offentlighedsloven, jf. miljøoplysningslovens § 6, stk. 2. En anmodning om adgang til at blive gjort bekendt med miljøoplysninger skal således som udgangspunkt behandles efter de almindelige regler i 1985-offentlighedsloven dog med de undtagelser, der følger af miljøoplysningsloven.

Det følger af 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2, at retten til aktindsigt ikke omfatter oplysninger om tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold eller lignende, for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningen angår, at anmodningen ikke imødekommes.

Anvendelsen af bestemmelsen i 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2, forudsætter en konkret vurdering, der falder i to led. Myndigheden skal

tage stilling til, om der er tale om oplysninger vedrørende drifts- eller forretningsforhold. Er det tilfældet, skal myndigheden dernæst foretage en vurdering af, om aktindsigt i disse oplysninger vil kunne medføre væsentlig økonomisk skade for den virksomhed oplysningerne angår. Ved vurderingen af, om aktindsigt vil have væsentlig økonomisk betydning, er det forudsat, at udlevering må antages at indebære en nærliggende risiko for, at der – typisk af konkurrencemæssige grunde – påføres den omhandlede virksomhed skade, navnlig økonomisk skade af nogen betydning. Kravet om at risikoen for skade skal være nærliggende, indebærer, at myndigheden må foretage en konkretisering af, hvilke økonomiske skadevirkninger for den virksomhed, oplysningerne angår, der er tale om. Det skal således fremgå, hvordan det økonomiske tab vil eller kan indtræde som en følger-virkning af, at anmodningen om aktindsigt imødekommes. Det er ikke tilstrækkeligt blot at henvise til undtagelsesbestemmelsens ordlyd, til konkurrencemæssige grunde eller tilsvarende abstrakte angivelser af beskyttelsesbehovet.

Det fremgår videre af miljøoplysningslovens § 2, stk. 3, 1. pkt., at vedkommende myndighed i sager om aktindsigt i miljøoplysninger, der er omfattet af bl.a. bestemmelsen i 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2, skal foretage en konkret afvejning af offentlighedens interesser, der varetages ved udlevering af miljøoplysninger over for de interesser, der varetages ved at afslå udlevering.

Det følger endvidere af miljøoplysningslovens § 2, stk. 3, 2. pkt., at undtagelsesbestemmelsen i 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2, skal anvendes restriktivt under hensyntagen til samfundets interesse i, at oplysningerne offentliggøres i det konkrete tilfælde.

3.1.2 Aktindsigt i navne

Stevns Kommune har i den aktuelle sag undtaget oplysninger om navne på henholdsvis en kontaktperson og en rådgiver hos Niras A/S fra aktindsigt med henvisning til 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder det ikke sandsynliggjort, at de pågældende oplysninger vedrører forretningsforhold eller lignende, hvor det er af væsentlig økonomisk betydning for Niras A/S, at begæringen om aktindsigt ikke imødekommes, jf. 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2. Nævnet har lagt vægt på, at hverken Stevns Kommune eller Niras A/S har begrundet undtagelsen af navnene, hvorfor det ikke er sandsynliggjort, at en udlevering af navnene vil kunne medføre væsentlig økonomisk skade. Det er endvidere ikke sandsynliggjort, at en udlevering vil indebære en nærliggende risiko for, at der – typisk af konkurrencemæssige grunde – påføres Niras A/S skade, navnlig økonomisk skade af nogen betydning.

Stevns Kommune skal herefter udlevere oplysningerne om navnene på medarbejderne hos Niras A/S til klager.

3.2.3. Aktindsigt i timepriser og timeantal

Stevns Kommune har i den aktuelle sag undtaget timepriser og timeantal fra aktindsigt med henvisning til 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2.

Det er Miljø- og Fødevarerklagenævnets vurdering, at oplysningerne om timepriser og timeantal er oplysninger vedrørende drifts- eller forretningsforhold, jf. 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2. Nævnet har ved vurderingen lagt vægt på, den af Niras A/S konkret anførte begrundelse om, at de fleste af virksomhedens opgaver fås efter en konkurrence, hvor timepriser er afgørende, og at det derfor ikke kan udelukkes at virksomheden vil tabe fremtidige opgaver, hvilket vil medføre en reel risiko for manglende indtjening og dermed løntab.

Det kan ifølge praksis, for så vidt angår oplysninger vedrørende udbud af offentlige opgaver, ikke i almindelighed antages, at 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2, indeholder hjemmel til at undtage oplysninger om den samlede tilbudssum for det vindende tilbud samt for alle de indkomne tilbud, dvs. oplysninger om størrelsen af de afgivne tilbud. En tilbudsgivers delpriser vil dog ofte kunne undtages, bl.a. fordi en konkurrerende virksomheds kendskab til en tilbudsgivers konkrete prissætning og interne prisopbygning (dvs. mellemregningerne) vil kunne indebære en nærliggende risiko for, at tilbudsgiverens konkurrenceevne skades med et økonomisk tab til følge.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har foretaget en vurdering af, om timepriserne og timeantallet konkret kan undtages fra aktindsigt i medfør af miljøoplysningslovens regler. Nævnet har på denne baggrund foretaget en afvejning af de modstående interesser i overensstemmelse med miljøoplysningslovens § 2, stk. 3, og vurderet, at klagers interesse i sagens oplysninger, for så vidt angår timepriser og timeantal, efter en konkret afvejning bør vige for afgørende hensyn til risikoen for økonomisk tab for virksomheden. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at der er tale om delpriser, og at udlevering af timepriser og timeantal, vil kunne give en konkurrerende virksomhed kendskab til Niras A/S' konkrete prissætning og interne prisopbygninger. Dette kan indebære en nærliggende risiko for, at Niras A/S' konkurrenceevne skades med et økonomisk tab til følge, idet konkurrenter ud fra det konkrete kendskab til selskabets prissætning vil få mulighed for at underbyde Niras A/S i forbindelse med fremtidige udbud.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder med samme begrundelse heller ikke, at der er grundlag for at meddele aktindsigt i timepriserne og timeantallet efter princippet om meroffentlighed.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ændrer Stevns Kommunes afgørelse af 15. juli 2024, for så vidt angår afslag på aktindsigt i navne på medarbejdere på en faktura fra Niras A/S, til fuld aktindsigt. Stevns Kommune skal herefter udlevere navnene til klager.

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Stevns Kommunes afgørelse af 15. juli 2024, for så vidt angår afslag på aktindsigt i timepriser og timeantal.

Denne afgørelse sendes til klager og Stevns Kommune (journalnummer 06.02.02-A53-4-23) via Digital Post.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på <https://mfkn.naevneneshus.dk>. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Jette R. Uhrenholt
Stedfortrædende formand